

‘Meer zicht, beter gericht’

Onderzoek naar beleid en uitvoering

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Wassenaar, Voorschoten en Oegstgeest

‘Meer zicht, beter gericht’

Algemeen uitgangspunt voor de Rekenkamercommissie:

- Ondersteunen van de raden in hun kaderstellende en/of controlerende taak
- Op onderwerpen die (ook) de burgers raken

Meer zicht, beter gericht

WMO: Doel en uitvoering

- Iedereen kan meedoen
- Iedereen zo lang mogelijk zelfstandig
- Uitvoering door de gemeente

Meer zicht, beter gericht

Waarom keuze WMO?

- Behoefte bij de drie gemeenteraden
- 1^e beleidscyclus (2007-2010);
Colleges en de (nieuwe) Raden staan voor de 2^e cyclus
- Breed (9 prestatievelden) en mede daardoor vrij complex
- Integraal?

Meer zicht, beter gericht

Invoeringsdatum Wmo is 2007 en vervangt een aantal wetten:

- a. Wet voorziening gehandicapten (Wvg)
(voorzieningen voor mensen met een beperking of handicap)
- b. Welzijnswet (welzijnswerk, zoals maatschappelijk werk, de peuterspeelplaats, jongerenwerk, buurthuizen en vrouwenopvang)
- c. Huishoudelijke hulp uit de AWBZ.

Meer zicht, beter gericht

Rekenkamercommissie

9 prestatievelden WMO

1. Bevorderen van de sociale samenhang in en leefbaarheid van dorpen, wijken en buurten.
2. Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders m.b.t. opgroeien en opvoeden.
3. Geven van informatie, advies en cliëntondersteuning
4. Ondersteunen van mantelzorgers en vrijwilligers.
6. Bevorderen van deelname a/h maatschappelijke verkeer en zelfstandig functioneren van mensen met een beperking en/of andere (psychische) problemen Verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem.
7. Bieden van maatschappelijke opvang, waaronder vrouwenopvang.
8. Bevorderen van openbare geestelijke gezondheidszorg, m.u.v. psychosociale hulp bij rampen.
9. Bevorderen van verslavingsbeleid.

Meer zicht, beter gericht

RKC: Aanpak (1)

Voorjaar 2009:	Vooronderzoek tbv scopebepaling; Ronde tafelbijeenkomst (Wassenaar) Interviews met (o.a.) wethouders
Zomer 2009:	Opdracht en offerteprocedure
Najaar 2009:	Selectie onderzoeksbureau
Febr.-Mei 2010:	Uitvoering
Vanaf juni 2010:	Afronding

Meer zicht, beter gericht

Aanpak (2)

- Uitvoering onderzoek door Research voor Beleid
- Bureauonderzoek (raadstukken, etc.) onder meer t.b.v. bepalen normering
- Interviews met betrokkenen
- 'Casussen' – 'mystery calls' → hoe gaat het nu in het echt?

Meer zicht, beter gericht

Probleemstelling

In hoeverre vormen de doelstellingen, uitvoering, resultaten en effecten van het Wmo-beleid in de drie gemeenten onderdeel van een logische, consistente beleidscyclus?

Wat merkt de burger van drie jaar Wmo?

Meer zicht, beter gericht

Met focus op

1. Totstandkoming beleidscyclus en samenhang beleid (kaderstellende rol)
2. Horizontale verantwoording
3. Participatie bij de beleidsontwikkeling
4. Beheersing en toezicht (controlerende rol Raad)

Meer zicht, beter gericht

A. Beleidsprobleem

Beschrijving van de huidige situatie, toegespitst op het gesignaleerde probleem

Bijvoorbeeld:

- Weinig participatie van gehandicapten in de lokale samenleving
- Vereenzaming van ouderen zonder sociaal netwerk
- Teveel jongeren met overgewicht

Contextfactoren

Doelmatigheid van het beleid

B. Input

De kaders waarbinnen de uitvoering plaatsvindt.

- Keuze voor activiteiten
- Inzet van personeel, materieel en geld (o.a. prioriteitsstelling).
- Afsluiten van contracten (o.a. aanbestedingen, budgetfinanciering)

C. Uitvoering

Het proces van uitvoering.

- Uitvoeren van activiteiten (bijvoorbeeld door welzijnsorganisaties)
- Totstandkomen van producten/diensten

D. Resultaten

Het meetbare resultaat dat door de uitvoering tot stand is gekomen.

- Gerealiseerde productie in periode x
- Bereik van activiteit in periode x
- Vaststelling van beleidsnotitie in periode x

E. Effecten

Het effect van de van de uitgevoerde maatregelen. Bijvoorbeeld:

- Verbeterde sociale samenhang
- Meer mogelijkheden voor participatie
- Betere deelname aan de samenleving
- Versterkte positie van vrijwilligers

Doelmatigheid van de uitvoering

Meer zicht, beter gericht

Bevindingen Algemeen

Doeltreffendheid van beleid niet te bepalen

- Beleidsprobleem niet voldoende duidelijk
- Nauwelijks verband tussen probleemanalyse, doelstellingen en activiteiten
- Meten van effecten dan niet goed mogelijk
- Inzicht in kosten kan beter

De burger ervaart de uitvoering van de Wmo als positief

Meer zicht, beter gericht

Bevindingen Wassenaar (1)

Beleidsplan: Iedereen doet mee!

Sterke wijken

Participatie

Zorg

- Sterke opzet: benadering vanuit de 'ringen', integrale aanpak
- Goede inbedding in de Planning en Control cyclus
- Gemeente ziet voor zichzelf de regierol

Meer zicht, beter gericht

Bevindingen Wassenaar (2)

Uitvoering moeizamer:

- Beleidskeuzes nauwelijks gebaseerd op probleemanalyses
- Weinig relaties tussen activiteiten en speerpunten/doelstellingen
- Weinig effect-indicatoren/prestatie-eisen
- Invulling geven aan regierol (?)
- Inzicht in de kosten (?)
- 'Pech' met WMO raad (?)

Meer zicht, beter gericht

gemeente VOORSCHOTEN

Bevindingen Voorschoten (1)

Beleidsplan WMO 2008-2011 (leefgebiedentheorie)

Integrale opzet:

Uitgangspunten:

- Preventie
- Handhaving voorzieningenniveau
- Handhaving kwaliteit en kwantiteit van zorg
- Burgerparticipatie
- Actieve houding tav mantelzorgers
- Onderdeel van de regio

Gemeente ziet voor zichzelf een regierol

Huisbezoeken

Meer zicht, beter gericht

gemeente VOORSCHOTEN

Bevindingen Voorschoten (2)

- Is het beleid echt integraal?
- Weinig relaties tussen activiteiten en speerpunten/doelstellingen
- Beperkt inzicht in maatschappelijke effecten v/h beleid
- Invulling regierol: zou niet moeten betekenen dat ook de coördinatie op afstand zou moeten staan.
- Weinig heldere taakverdeling SWOV en Stichting Rondom Mantelzorg
- Inzicht in de kosten (op niveau van de Raad)

Meer zicht, beter gericht

Bevindingen Oegstgeest (1)

WMO beleidsnota 2008-2011 Maatschappelijke ondersteuning

- Vooral in deelnota's op onderdelen systematisch en expliciet aandacht voor probleemanalyse
- Aandacht voor de landelijke trends
- Aandacht voor ook kleinere doelgroepen op lokaal niveau
- Doelen en activiteiten vanuit concreet benoemde problemen
- Voortdurende onderzoek naar het beroep op voorzieningen
- In samenwerking met lokale organisaties
- Enkele streefwaarden en doelstellingen concreet benoemd

Meer zicht, beter gericht

Bevindingen Oegstgeest (2)

- Voortzetting van 'oud beleid'; integrale benadering kan krachtiger
- Regierol is wat beperkt ontwikkeld (wel UVOK's)
- Streefwaarden geven een beperkt beeld van de te bereiken doelstellingen (cirkel is nog niet rond)
- Aanvullende acties op jaarlijkse klanttevredenheidsonderzoek (bijv. klachtenrapportages bij aanbieders/clientenraden)
- Inzicht in de kosten (op niveau van de Raad)

Meer zicht, beter gericht

Hoofdstuk 5: Vergelijking tussen gemeenten

Beleid

- Wassenaar heeft nieuwe opzet met aandacht voor integraliteit
- Oegstgeest heeft een duidelijke analyse van het beleidsprobleem

Uitvoering

- Huish. hulp: Zeeuwse model (W), Veilingmodel (V+O)
- WMO loketten werken in de drie gemeenten anders (bijv. indicatiestelling nav telefonisch interview vs huisbezoek)

Resultaten en effecten

Rol van de raad – geef de raad keuzemogelijkheden

Is het WMO loket echt één loket (AWBZ → ander loket)

Klachten

Meer zicht, beter gericht

Aanbevelingen (1)

- Verbeter het inzicht in maatschappelijke effecten
- Verbeter inzicht in de kosten Wmo
- Verbeter de verantwoordingsinformatie
- Zorg voor bredere monitoring van de kwaliteit van voorzieningen
- Zoek/verbeter de samenwerking tussen verschillende partijen en vul de regierol in

Dank voor uw aandacht!

Rapport is digitaal verkrijgbaar. U kunt dit aanvragen via rekenkamercommissiewvo@voorschoten.nl

overige informatie: websites gemeenten en secretaris RKC